

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on muuttaa 1 päivänä syyskuuta 1980 voimaan tullutta ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionapujärjestelmää siten, että se voidaan käytettävissä olevat valtion taloudelliset mahdollisuudet huomioon ottaen panna täytäntöön. Kun voimassa olevan ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta annetun lain valtion menoja lisäävä vaikutus on osoittautunut moninkertaiseksi siihen nähden mitä alunperin lakia säädettäessä oli mahdollista arvioida ehdotetaan

nyt ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta annetun lain säännöksiä siten muutettaviksi, että valtionapua tämän opiskelun ja opetuksen tukemiseen myönnettäisiin valtion tulo- ja menoarvioon vuosittain otettavan määrärahan rajoissa ja enimmäismäärältään laissa vahvistetun prosentin mukaan.

Esitys liittyy vuoden 1982 tulo- ja menoarvioesitykseen.

Muutokset on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1982 alusta lukien.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta 28 päivänä joulukuuta 1979 annettu laki (1079/79) ja sen nojalla 22 päivänä elokuuta 1980 annettu asetus (617/80) tulivat voimaan 1 päivänä syyskuuta 1980. Ammatillisella kirjeopiskelulla tarkoitetaan lain mukaan ammattitaidon hankkimiseen, ylläpitämiseen ja parantamiseen, ammattialalla erikoistumiseen tai ammattitutkinnon suorittamiseen tähtävää opiskelua, joka tapahtuu kirjeitse. Kirjeopiskeluun voi sisältyä lyhyehköjä lähiopetuksen ja ohjatun harjoittelun jaksoja sekä tutkintotilaisuuksia.

Valtion tuki kohdistuu lain mukaan kirjeopiston opiskelijoihin. Valtionapua, joka on 80 prosenttia kirjeopiston kohtuullisiksi kat-

sottavista kurssimaksuista, saavat 16 vuotta täyttäneet Suomen kansalaiset ja Suomessa vakinaisesti asuvat ulkomaalaiset. Valtionapu kurssimaksuista, joiden tulee vastata opiskelijan hyväksyttävästi suorittamaa kurssia tai kurssin osaa, maksetaan kirjeopistolle, jonka tulee käyttää se kurssin tai kurssin osan suorittaneen opiskelijan kurssimaksun hyvittämiseen.

Valtionapua saavat kirjeopistot ovat ammattikasvatushallituksen alaisia ja niiden tulee täyttää eräitä laissa säädettyjä ehtoja. Opistolla tulee siten muun muassa olla opetusministeriön lupa ammatillisen kirjeopetuksen järjestämiseen ja tätä opetusta koskeva ammattikasvatushallituksen vahvistama ohjesääntö.

Ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta annettua lakia säädettäessä arvioi-

tiin lain perusteluissa kirjeopiskelun valtionavun vuotuiseksi määräksi noin 1,7 milj. markkaa ja harkinnanvaraisen kirjeopetuksen valtionavuksi noin 0,5 milj. markkaa. Arvion pohjana oli kirjeopiskelijoiden 70 000 opintosuoritusta ja kurssimaksu, joka opintosuoritusta kohden oli 30 markkaa. Tämän mukaisesti on kuluva vuoden valtion tulo- ja menoarviossa momentille 29.86.55. (Valtionapu kirjeopiskelua varten) varattu 2,1 milj. markan määräraha.

Kun ensimmäiset viisi kirjeopistoa hakivat opetusministeriöltä lain edellyttämää lupaa ammatillisen kirjeopetuksen järjestämiseen osoittivat vallitsevaan tilanteeseen perustuvat selvitykset, että ammatilliseen kirjeopiskeluun osallistuvien opintosuoritusten määrä oli näissä opistoissa noin 375 000 ja keskimääräinen kurssimaksu 54 markkaa. Valtionapua oikeuttavien kurssien kurssimaksut olivat siten noin 20 milj. markkaa, josta valtionapua olisi tulut suorittaa noin 16 milj. markkaa. Valtion tulo- ja menoarviossa käytettävissä olevat varat huomioon ottaen lupia ei ole voitu kirjeopistoille myöntää. Nykyisen valtionapujärjestelmän toteuttamisesta aiheutuisi sekä valtiolle että kirjeopistoille myös hallinnollisia kuluja, joita ei ole tähän mennessä voitu ottaa huomioon. Valtionavun myöntäminen kirjeopiskeluun tapahtuisi voimassa olevan asetuksen mukaan opiskelijoiden pitkin vuotta jättämien, hyväksyttävästi suoritettua kurssia tai sen osaa koskevien hakemusten perusteella. Kirjeopistos- sa tapahtuneen tarkastuksen jälkeen hakemukset lähetettäisiin ammattikasvatushallituksen ratkaistavaksi. Ammattikasvatushallitus joutuisi tekemään opiskelijakohtaiset päätökset, joiden perusteella se maksattaisi valtionavut kyseessä olevalle kirjeopistolle, joka antaisi päätöksen tiedoksi opiskelijalle ja suorittaisi kurssimaksujen hyvityksen. Ammattikasvatushallituksen tulee lain mukaan hyväksyä kirjeopiskelun kurssimaksujen suuruus. Tässä yhteydessä keskusvirasto joutuu muun muassa määrittelemään kurssien omakustannushinnan sekä arvioimaan etukäteen kurssin opiskelijoiden määriä. Selostettujen tehtävien suorittaminen edellyttäisi ammattikasvatushallituksen arvion mukaan kolmen uuden henkilön palkkaamista keskusvirastoon kirjeopiskelun valtionaputehtäviin. Tähän tarvittaisiin valtion tulo- ja menoarvioon varoja palkkaus-, kalusto-, huoneisto- ja muina vastaavina menoina noin 300 000 markkaa, minkä

lisäksi tulisi yleishallinnosta aiheutuvia ja ker-
taluontoisia menoja.

2. Asian valmistelu

Kuten edellä 1 kohdassa on osoitettu poikkeaa ammatillisen kirjeopetuksen ja -opiskelun valtionavusta annetun lain valtion menoja lisäävä vaikutus huomattavassa määrin siitä, mitä lakia alunperin säädettäessä oli edellytetty. Tämän vuoksi valtionvarainministeriö katsoi välttämättömäksi asettaa kuluva vuoden huhtikuussa työryhmän, jonka toukokuun loppuun mennessä tuli laatia ehdotus lain tarkistamiseksi siten, että 1) ammatillisen kirjeopiskelun valtionapu myönnettäisiin valtion tulo- ja menoarviossa olevan määrärahan rajoissa, 2) valtionapuprosenttia alennettaisiin nykyisestä ja määrättäisiin se enimmäismääräisenä, ja 3) valtionapua ei myönnetä opiskelijoille, joilla voidaan katsoa olevan mahdollisuus saada tukea opiskeluunsa työnantajalta tai muista vastaavanlaisista lähteistä.

Työryhmä teki kaksi vaihtoehtoista ehdotusta. Kummassakin vaihtoehdossa voimassa oleva lakisidonnainen valtionapujärjestelmä ehdotetaan muutettavaksi harkinnanvaraiseksi. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan valtionapu olisi edelleen opiskelijakohtainen ja toisessa vaihtoehdossa valtionapu myönnettäisiin kirjeopistolle. Valtionapu myönnettäisiin tulo- ja menoarviossa tarkoitusta varten varatun määrärahan puitteissa ja enintään 60 prosentin suuruisena vaihtoehdon valinnan mukaan joko hyväksyttävästi suoritettua kurssia vastaavista kurssimaksuista tai ammattikasvatushallituksen hyväksymän opiston talousarvion mukaisista käyttökustannuksista, joista opiston tulot on vähennetty. Opiskelijamäärän rajoittamiseksi sekä taloudellisista syistä että päällekkäisen koulutustarjonnan vähentämiseksi ehdotetaan opiskelijakohtaiseen valtionapuaan perustuvassa järjestelmässä opiskelijan alaikäraja korotettavaksi 18 vuoteen. Valtionapua ei myönnettäisi kirjeopiskeluun, joka on ylläpitäjän toiminnan harjoittamiseksi tarvittavaa ammatillista koulutusta eikä sitä ehdoterussa opiskelijakohtaisessa valtionapujärjestelmässä myönnettäisi kirjeopiskeluun, jonka kurssimaksuista osittain tai kokonaan vastaa työnantaja, ammatillinen järjestö tai sen jäsenjärjestö.

3. Ehdotettavat muutokset

Tehdyn valmistelun pohjalta ehdotetaan ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionapujärjestelmä muutettavaksi lakisidonnaisesta harkinnanvaraiseksi. Kun nykyisen järjestelmän mukaan valtionapu on ollut opiskelijakohtainen siten, että ammattikasvatushallituksen on erikseen kunkin opiskelijan osalta tullut päättää tälle tulevasta valtionavusta hyväksyttävästi suoritettun kurssin tai sen osan kurssimaksun perusteella, ehdotetaan nyt valtionapu myönnettäväksi kirjeopistolle käytettäväksi ammatillisen kirjeopiskelun tukemiseen. Tämän tulee tapahtua käyttämällä myönnetty valtionapu kirjeopiston opiskelijoiden hyväksyttävästi suorittamien kurssien kurssimaksujen alentamiseen.

Valtionapua ehdotetaan myönnettäväksi kirjeopistolle valtion tulo- ja menoarviossa olevan määrärahan rajoissa enintään 60 prosenttia ammattikasvatushallituksen hyväksymän opiston talousarvion mukaisista käyttökustannuksista.

Kirjeopistolle ehdotetaan myönnettäväksi myös valtionavun ennakkoa, jottei kurssimaksujen alentamista tarvitsisi suorittaa jälkikäteen.

Ammatillisten oppilaitosten ja kirjeopistojen päällekkäisen koulutustarjonnan rajoittamiseksi valtionapu ehdotetaan myönnettäväksi kirjeopistolle kahdeksantoista vuotta täyttäneiden opiskelijoiden kurssimaksujen alentamiseen.

Valtionavun ulkopuolelle ehdotetaan jätettä-

väksi sellainen kirjeitse tapahtuva ammatillinen koulutus, jota on järjestetty ja tarvitaan ylläpitäjätahojen toiminnan harjoittamiseksi.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esitys rajoittaa sen kirjeopiskelun määrää, jota voidaan tukea kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta annetun lain nojalla. Hyväksytyjen opintosuoritusten määrä valtionavun alaisuuteen hakeneissa ja ehdotettujen säännösten edellytykset nykyisellään täyttävissä kirjeopistoissa on kirjeopistojen ilmoituksen mukaan noin 375 000 ja suoritettujen kurssimaksujen määrä noin 20 milj. markkaa, mistä valtionapu ehdotetun enimmäismäärän mukaisesti suoritettuna olisi noin 12 milj. markkaa. Kun valtion ensi vuoden tulo- ja menoarvioon ei ole ollut mahdollista ehdottaa valtionapuprosentin enimmäismäärän mukaista määrärahaa, joudutaan valtionapuprosenttia valtionapuja myönnettäessä laskemaan tulo- ja menoarvioon kirjeopiskelua varten varattua määrärahaa vastaavaksi.

Kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionapujärjestelmän hallintokuluina tarvitaan tässä vaiheessa ammattikasvatushallitukseen palkattavan yhden henkilön palkkaus-, kalusto-, huoneisto- ja muina vastaavina kuluina yhteensä noin 150 000 markkaa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Säännösehdotusten perustelut

Säännösehdotusten yksityiskohtaisena perusteluna esitetään seuraavaa:

1 §. Valtionavun alaisen kirjeopiskelun käsitettä ehdotetaan säännöksessä täsmennettäväksi siten, että tämä opiskelu käsittää ensisijaisesti ammatillisen peruskoulutuksen hankkimiseen, ylläpitämiseen ja uudistamiseen liittyvät opinnot. Ammatillisella peruskoulutuksella tarkoitetaan sekä ammatillisista yleistiedoista ja -valmiuksista koostuvaa pohjakoulutusta että määrättyihin ammattitehtäviin erikoistavaa peruskoulutusta. Kirjeellisen ammatillisen peruskoulutuksen tulee olennaisilta osiltaan vastata oppilaitosmuotoisen keskiasteen ammatillisen

koulutuksen oppimääriä. Kirjeellisen opetuksen tarjonta on tarkoitus kohdistaa erityisesti niihin koulutettavien ryhmiin, joiden mahdollisuudet koulutuksen hankkimiseen ovat tähän asti olleet vähäisimmät, kuten suoritustason tehtävissä tai ensimmäisen portaan esimiestehtävissä toimiviin. Kirjeopetusta pyritään myös suuntaamaan sellaisille koulutusaloille ja ammatteihin, joiden koulutus ammatillisen sisältönsä perusteella parhaiten soveltuu kirjeitse annettavaksi. Erityisesti on myös haluttu kiinnittää huomiota kirjeopiskeluun ajankohtaisen uudelleen koulutuksen välineenä.

2 §. Säännöksessä ehdotetaan valtionapu myönnettäväksi kirjeopiskelijan sijasta kirjeopistolle, mikä merkitsee luopumista opiskelija-kohtaisten valtionapupäätösten tekemisestä ja

valtionapumenettelyn yksinkertaistumista valtionhallinnossa.

3 §. Säännösehdotuksessa kohdennetaan valtionavun alainen kirjeopiskelu Suomen kansalaisiin ja Suomessa pysyvästi asuviin ulkomaalaisiin, josta voimassa olevassa laissa on säädetty nyt muutettavaksi ehdotetussa 2 §:ssä.

Voimassa olevan lain samoin kuin lakiehdotuksenkin tarkoituksena on kohdistaa valtion tuki kirjeopiskelijoihin. Säännökseen ehdotetulla uudella 2 momentilla pyritään varmistamaan, ettei valtionapua suoriteta kirjeopiskeluun, joka on järjestetty yhden työnantajan toiminnan harjoittamiseksi tarvittavana koulutuksena, mistä koulutuksesta pääasialliset kustannukset suorittaa työnantaja.

4 §. Säännösehdotuksen mukaan nykyinen lakisidonnainen valtionapu, joka on ollut 80 prosenttia kirjeopiston kohtuullisiksi katsottavista kurssimaksuista ja tullut käyttää opiskelijan kurssimaksun hyvittämiseen, ehdotetaan muutettavaksi harkinnanvaraiseksi, jolloin valtionavun myöntäminen tarkoitukseen osoitettujen määrärahojen rajoissa on mahdollista. Ehdotuksen mukaan kirjeopisto saa valtionapua tulo- ja menoarviossa olevan määrärahan rajoissa enintään 60 prosenttia ammattikasvatushallituksen hyväksymän opiston talousarvion mukaisista käyttökustannuksista ja sellaisesta kirjeopiskelusta, joka on järjestetty 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaan. Kun valtionapu myönnetään kirjeopistolle, vähenee työmäärä ammattikasvatushallituksessa ja välttyään opiskelijakohtaisten valtionapuhakemusten käsittelystä. Kirjeopisto käyttää saamansa valtionavun kirjeopiskelijoiden kurssimaksujen alentamiseen. Tätä varten kirjeopistolle myönnetään valtionavun ennakkoa, jota asetukseen ehdotettavan muutoksen mukaan tultaisiin suorittamaan 90 prosenttia edelliseltä vuodelta lasketun tai arvioitavan valtionavun määrästä. Jos valtionavun perusteena olevien kustannusten arvioidaan muodostuvan kustannustason muutumisen, toiminnan tehostumisen, laajentumisen

tai supistumisen taikka muun syyn johdosta vähintään 5 prosenttia suuremmiksi tai pienemmiksi kuin edellisenä vuonna, ennakkoa korotetaan tai alennetaan muutosta vastaavasti.

Taloudellisista syistä ja päällekkäiskoulutuksen vähentämiseksi ehdotetaan, että valtionapu tulee käyttää kahdeksantoista vuotta täyttäneiden kirjeopiskelijoiden kurssimaksujen alentamiseen.

5 §. Säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi siten, että sen nojalla voitaisiin nykyistä paremmin ottaa huomioon yleisen koulutuspolitiikan vaikutukset kirjeopiskelun laatuun ja määrään. Ammattikasvatushallitus hyväksyisi yleisten perusteiden mukaan opinnot lain tarkoittamaksi kirjeopiskeluksi, mikä voisi tapahtua samalla kun keskusvirasto asetuksen mukaisesti hyväksyy oppimateriaalin ja opetussuunnitelmat.

6 §. Säännös ehdotetaan kumottavaksi. Kun valtionapu kohdistetaan kirjeopistoon, ei ole enää perusteltua periä valtionapua takaisin opiskelun keskeytymisen vuoksi.

8 a §. Virheellisin perustein maksetun valtionavun palauttamisesta valtiolle on säädetty voimassa olevassa asetuksessa. Nyt ehdotetaan valtionavun palauttamisesta säädettäväksi laissa, johon ehdotetaan otettavaksi nykyistä yksityiskohtaisemmat säännökset palauttamisen perusteista ja palautettavan määrän korosta.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982. Kun lakiehdotuksen säännökset edellyttävät sekä opetusministeriön että ammattikasvatushallituksen toimenpiteitä lain täytäntöönpanemiseksi, ehdotetaan, että ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ammattillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain (1079/79) 6 §,
muutetaan 1 ja 2 §, 3 §:n 3 kohta sekä 4 ja 5 § ja
lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 8 a § seuraavasti:

1 §

Ammatillisella kirjeopiskelulla tarkoitetaan tässä laissa ensisijaisesti ammatillisen peruskoulutuksen hankkimiseen, ylläpitämiseen tai uudistamiseen, mutta myös ammattitaidon parantamiseen ja ammattialalla erikoistumiseen tähtäävää opiskelua, mikä tapahtuu kirjeitse. Kirjeopiskeluun voi sisältyä lyhyehköjä lähiopetuksen ja ohjatun harjoittelun jaksoja ja tutkintotilaisuuksia.

2 §

Kirjeopisto, joka täyttää jäljempänä 3 §:ssä mainitut ehdot, saa ammatillisen kirjeopiskelun tukemiseen valtionapua siten kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Valtionavun myöntämisen edellytyksenä kirjeopistolle on, että

3) opisto on avoin kaikille Suomen kansalaisille ja Suomessa pysyvästi asuville ulkomalaisille, jotka täyttävät 1 kohdassa tarkoitettussa ohjesäännössä mahdollisesti asetetut muut vaatimukset.

Valtionapua ei myönnetä sellaiseen ammatilliseen kirjeopiskeluun, joka tavoitteiltaan ja sisällöltään rajoittuu yhden työnantajan toiminnan harjoittamiseksi tarvittavaan ammatilliseen koulutukseen.

4 §

Kirjeopisto saa valtionapua jäljempänä 5 §:ssä tarkoitettujen yleisten perusteiden mukaan järjestetystä kirjeopetuksesta valtion tuloja menoarviossa olevan määrärahan rajoissa enintään 60 prosenttia ammattikasvatushallituksen hyväksymän opiston talousarvion mukaisista käyttökustannuksista, joista on vähennetty

opiston tulot. Valtionapu tulee käyttää kurssin tai sen osan suorittaneiden kahdeksantoista vuotta täyttäneiden opiskelijoiden kurssimaksujen alentamiseen.

Kirjeopistolle myönnetään valtionavun ennakkoa, jonka myöntämisestä säädetään tarkemmin asetuksella. Valtionavun sekä sen ennakon myöntää ja maksaa ammattikasvatushallitus, joka voi asettaa valtionavun myöntämiselle tarpeelliseksi katsottavia ehtoja.

5 §

Opetusministeriö hyväksyy ammattikasvatushallituksen esityksestä ne yleiset perusteet, joiden mukaan opinnot voidaan hyväksyä valtionapuun oikeuttavaksi ammatilliseksi kirjeopiskeluksi. Lisäksi opetusministeriö hyväksyy ammattikasvatushallituksen esityksestä kirjeellisen ammatillisen peruskoulutuksen opintolinjat ja niiden määrälliset tavoitteet.

Ammattikasvatushallitus hyväksyy 1 momentissa mainittujen perusteiden mukaisesti opinnot tässä laissa tarkoitetuksi kirjeopiskeluksi.

8 a §

Ammattikasvatushallitus voi määrätä kirjeopiston palauttamaan saamansa valtionavun tai osan siitä 8 prosentin vuotuisine korkoineen sen kuukauden alusta, minä valtionapu on maksettu edellyttäen, että

1) valtionavun saamiseksi on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja tai

2) myöhemmin käy ilmi, että valtionapu on suoritettu perusteettomasti tahi

3) valtionavun myöntämiseen liittyviä ehtoja ei ole noudatettu.

Palautettava määrä voidaan periä kirjeopistolle suoritettavasta myöhemmästä valtionavusta.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei sovelleta, milloin palauttamista tai koron perimistä olosuhteisiin nähden on pidettävä kohtuuttomana.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 , kuitenkin siten, että sitä sovelle-

taan ensimmäisen kerran myönnettäessä valtion-
apua kirjeopiskeluun kirjeopiston vuotta 1982
koskevan talousarvion perusteella.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toi-
menpiteisiin.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Kalevi Kivistö*

Laki

ammattillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun lain (1079/79) 6 §,
muutetaan 1 ja 2 §, 3 §:n 3 kohta sekä 4 ja 5 § ja
lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 8 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Ammatillisella kirjeopiskelulla tarkoitetaan tässä laissa ammattitaidon hankkimiseen, ylläpitämiseen ja parantamiseen, ammattialalla erikoistumiseen tai ammattitutkinnon suorittamiseen tähtäävää opiskelua, joka tapahtuu kirjeitse. Kirjeopiskeluun voi sisältyä lyhyehköjä lähiopetuksen ja ohjatun harjoittelun jaksoja sekä tutkintotilaisuuksia.

2 §

Kuusitoista vuotta täyttänyt Suomen kansalainen ja Suomessa vakinaisesti asuva ulkomaa-lainen saa ammatilliseen kirjeopiskeluun valtionapua niin kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Valtionavun myöntämisen edellytyksenä on, että kirjeopisto, jossa opiskelija harjoittaa opintojaan, täyttää seuraavat ehdot:

1) opistolla on opetusministeriön myöntämä lupa ammatillisen kirjeopetuksen järjestämiseen ja tätä opetusta koskeva ammattikasvatushallituksen vahvistama ohjesääntö;

2) opisto on tässä laissa tarkoitetun opetuksen osalta ammattikasvatushallituksen valvonnan alainen yleishyödyllinen oppilaitos, jota ei ylläpidetä taloudellisen voiton tavoittelemiseksi; sekä

3) opisto on avoin kaikille 1 kohdassa tarkoitetussa ohjesäännössä määrätyt vaatimukset täyttävälle henkilölle.

Ehdotus

1 §

Ammatillisella kirjeopiskelulla tarkoitetaan tässä laissa *ensisijaisesti ammatillisen peruskoulutuksen hankkimiseen, ylläpitämiseen tai uudistamiseen, mutta myös ammattitaidon parantamiseen ja ammattialalla erikoistumiseen* tähtäävää opiskelua, mikä tapahtuu kirjeitse. Kirjeopiskeluun voi sisältyä lyhyehköjä lähiopetuksen ja ohjatun harjoittelun jaksoja ja tutkintotilaisuuksia.

2 §

Kirjeopisto, joka täyttää jäljempänä 3 §:ssä mainitut ehdot, saa ammatillisen kirjeopiskelun tukemiseen valtionapua siten kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Valtionavun myöntämisen edellytyksenä kirjeopistolle on, että

3) opisto on avoin kaikille Suomen kansalaisille ja Suomessa pysyvästi asuville ulkomaa-laisille, jotka täyttävät 1 kohdassa tarkoitetussa ohjesäännössä mahdollisesti asetetut muut vaatimukset.

Valtionapua ei myönnetä sellaiseen ammatilliseen kirjeopiskeluun, joka tavoitteiltaan ja sisällöltään rajoittuu yhden työnantajan toiminnan harjoittamiseksi tarvittavaan ammatilliseen koulutukseen.

Voimassa oleva laki

4 §

Valtionapu on 80 prosenttia niistä kirjeopiston kohtuullisiksi katsottavista kurssimaksuista, jotka vastaavat opiskelijan hyväksyttävästi suorittamaa kurssia tai kurssin osaa. Ammattikasvatushallitus antaa ohjeet opintosuoritusten hyväksymisestä.

Valtionapu maksetaan kirjeopistolle, jonka on käytettävä se kurssin tai kurssin osan suorittaneen opiskelijan kurssimaksun hyvittämiseen.

5 §

Opetusministeriö hyväksyy ammattikasvatushallituksen esityksestä ne yleiset perusteet, joiden mukaan opinnot voidaan hyväksyä tämän lain tarkoittamaksi ammatilliseksi kirjeopiskeluksi, sekä perusteet, joiden mukaan kurssimaksujen hyväksyminen tapahtuu.

Ammattikasvatushallitus hyväksyy 4 §:ssä tarkoitettujen kurssimaksujen suuruuden ja määrää myös alarajan, jota pienempiin kurssimaksuihin tai kurssimaksun osiin ei makseta valtionapua.

6 §

Opiskelun keskeytyessä ei jo maksettua valtionapua peritä takaisin.

Ehdotus

4 §

Kirjeopisto saa valtionapua jäljempänä 5 §:ssä tarkoitettujen yleisten perusteiden mukaan järjestetystä kirjeopetuksesta valtion tuloja menoarviossa olevan määrärahan rajoissa enintään 60 prosenttia ammattikasvatushallituksen hyväksymän opiston talousarvion mukaisista käyttökustannuksista, joista on vähennetty opiston tulot. Valtionapu tulee käyttää kurssin tai sen osan suorittaneiden kahdeksantoista vuotta täyttäneiden opiskelijoiden kurssimaksujen alentamiseen.

Kirjeopistolle myönnetään valtionavun ennakkoa, jonka myöntämisestä säädetään tarkemmin asetuksella. Valtionavun sekä sen ennakon myöntää ja maksaa ammattikasvatushallitus, joka voi asettaa valtionavun myöntämiselle tarpeelliseksi katsottavia ehtoja.

5 §

Opetusministeriö hyväksyy ammattikasvatushallituksen esityksestä ne yleiset perusteet, joiden mukaan opinnot voidaan hyväksyä valtionapuun oikeuttavaksi ammatilliseksi kirjeopiskeluksi. Lisäksi opetusministeriö hyväksyy ammattikasvatushallituksen esityksestä kirjeellisen ammatillisen peruskoulutuksen opintolinjat ja niiden määrälliset tavoitteet.

Ammattikasvatushallitus hyväksyy 1 momentissa mainittujen perusteiden mukaisesti opinnot tässä laissa tarkoitetuksi kirjeopiskeluksi.

(6 § kumotaan)

8 a §

Ammattikasvatushallitus voi määrätä kirjeopiston palauttamaan saamansa valtionavun tai osan siitä 8 prosentin vuotuisine korkoineen sen kuukauden alusta, minä valtionapu on maksettu edellyttäen, että

- 1) valtionavun saamiseksi on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja tai
- 2) myöhemmin käy ilmi, että valtionapu on suoritettu perusteettomasti tai
- 3) valtionavun myöntämiseen liittyviä ehtoja ei ole noudatettu.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Palautettava määrä voidaan periä kirjeopistolle suoritettavasta myöhemmästä valtionavusta.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei sovelleta, milloin palauttamista tai koron perimistä olosuhteisiin nähden on pidettävä kohtuuttomana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 , kuitenkin siten, että sitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä valtionapua kirjeopiskeluun kirjeopiston vuotta 1982 koskevan talousarvion perusteella.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
